

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: KE-3Sa/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7023200077
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Raganová
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2023:7023200077.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach, sudkyňou JUDr. Janou Raganovou, v právnej veci žalobcu: KONZEKO spol. s r.o., so sídlom Areál NPZ 510, 053 21 Markušovce, IČO: 31 659 772, právne zastúpený: WITT&KLEIM ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA S.R.O. so sídlom Dolná č. 6, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 257 164, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 -10, 813 63 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 3208-3/2023-BA zo dňa 17.01.2023, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e rozhodnutie žalovaného Sociálnej poisťovne ústredie so sídlom ul. 29 augusta č.8-10, Bratislava, číslo XXXX-X/XXXX-A. zo dňa 17.01.2023, ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne pobočka Spišská Nová Ves so sídlom Elektrárenská 10, Spišská Nová Ves číslo XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 05.09.2022 a vec v r a c i a Sociálnej poisťovni, pobočke Spišská Nová Ves na nové konanie a rozhodnutie.

II. Žalobcovi p r i z n á v a právo na plnú náhradu účelne vynaložených trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

I.

Administratívne konanie

1. Dňa 05.09.2022 bolo vydané prvostupňovým správnym orgánom rozhodnutie číslo: XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, ktorým bolo žalobcovi predpísané poistné za obdobie mesiaca marec 2022 v sume 10.295,86 Eur (poistné na nemocenské, na starobné, na invalidné, na úrazové, na garančné, v nezamestnanosti, do rezervného fondu solidarity a na financovanie podpory) z dôvodu, že toto poistné a povinné príspevky neboli odvedené za mesiac marec roku 2022 vôbec.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že na základe kontroly odvodu poistného bolo zistené, že poistné a povinné príspevky žalobca vôbec neodviedol a to za mesiac marec 2022, čím porušil ustanovenie § 128 ods. 1 písm. a) bod 1 a 2 písmeno b), bod 1 a 2, písm. c) bod 1 a 2 a písm. f) bod 1 a 2 zákona č. 43/2004 Z. z., § 141 ods. 2, § 142 ods. 1, § 143 ods. 2 zákona a § 20 ods. 1 písm. a), § 21 ods. 1 písm. a), § 26 ods. 1, § 27 ods. 1 a § 28 ods. 1 zákona č. 43/2004 Z. z. Prvostupňový správny orgán uviedol, že Sociálna poisťovňa predpíše poistné a príspevky, ak táto osoba neodviedla poistné a príspevky vôbec alebo ich odviedla v nesprávnej výške. Vzhľadom na porušenie citovaných ustanovení zákona o sociálnom poistení prvostupňový správny orgán predpísal žalobcovi poistné tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia. Prílohou prvostupňového rozhodnutia je aj rozpis nezaplatených preddavkov.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie z dôvodu, že považoval toto rozhodnutie vrátane výzvy na zaplatenie pohľadávky za nezákonné. Uviedol, že Sociálna poisťovňa mu ako prvostupňový orgán predpísala poistné ako zamestnávateľovi za mesiac marec roku 2022 z dôvodu, že neboli

zaplatené vôbec. Vo svojom odvolaní poukázal na skutočnosť, že uznesením Okresného súdu Košice I. sp.zn. 30R/1/2022 zo dňa 13.04.2022, zverejneným v Obchodnom vestníku Slovenskej republiky pod. č. 76/2022 dňa 21.04.2022 bolo začaté reštrukturalizačné konanie jeho spoločnosti a uznesením Okresného súdu Košice I. sp.zn. 30R/1/2022 zo dňa 13.05.2022, zverejneným v Obchodnom vestníku Slovenskej republiky pod č. 96/2022 dňa 19.05.2022 bola povolená reštrukturalizácia jeho spoločnosti. Poukázal na ust. § 120 ods. 1 a 2 Zákona č. 7/2005 o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o konkurze“) a na ust. § 120 ods. 2 poslednej vety Zákona o konkurze, v zmysle ktorého, vznikom pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih, keď dlžník bol prvý krát oprávnený plniť takúto pohľadávku. Uviedol, že pohľadávka Sociálnej poisťovne mala byť prihlásená do reštrukturalizácie prihláškou podľa ust. § 121 a nasl. Zákona o konkurze, pretože nespĺňa znaky prednostnej pohľadávky a poukázal na to, že predmetná pohľadávka má verejnoprávnu povahu a preto bolo nutné posúdiť, kedy ju bola spoločnosť ako dlžník/zamestnávateľ oprávnená (nie povinná) dobrovoľne plniť prvý krát. Dôvodil, že nakoľko sa poistné platí na účet Sociálnej poisťovne v štátnej pokladni za kalendárny mesiac pozadu, poistné za mesiac marec 2022 sa platí v mesiaci apríl 2022 a spoločnosť ako zamestnávateľ bola oprávnená ho prvý krát zaplatiť dňa 01.04.2022, t.j. pred dňom účinného začatia reštrukturalizačného konania, na základe rozhodnutia Okresného súdu Košice I zo dňa 13.04.2022. Uviedol, že je nutné rozlišovať vznik a splatnosť pohľadávky, pričom v období medzi nimi má dlžník oprávnenie pohľadávku dobrovoľne plniť. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžsk/31/2021 zo dňa 25.05.2022, v ktorom súd konštatuje, že ak pohľadávka na poistné vznikla pred začatím reštrukturalizačného konania, musí sa v reštrukturalizácii uplatniť prihláškou. Konštatoval, že lehota na prihlasovanie pohľadávok uplynula dňa 13.06.2022 a žiadal o zrušenie rozhodnutia prvostupňového orgánu.

4. Žalovaný správnu žalobou napadnutým rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu v celom rozsahu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne.

5. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že po preskúmaní rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa má za to, že toto rozhodnutie je vecne správne a v súlade so zákonom v znení neskorších právnych predpisov, obsahuje zákonom predpísané náležitosti, výrok rozhodnutia je dostatočne určitý a odôvodnenie rozhodnutia taktiež spĺňa náležitosti uvedené v ustanovení § 209 ods.4 zákona. Poukázal na to, že prvostupňový správny orgán - Sociálna poisťovňa, pobočka Spišská Nová Ves vykonala porovnanie včasnosti a správnosti odvodu poistného a povinných príspevkov a zistila, že žalobca dlžné poistné za obdobie marec 2022 spolu v sume 10 295,86 Eur do dňa vydania napadnutého rozhodnutia, t.j. do 05.09.2022 nezaplatil vôbec, a na základe toho bolo vydané rozhodnutie číslo XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX.

6. Žalovaný v odôvodnení ďalej v popise skutkového stavu predchádzajúceho vydaniu prvostupňového rozhodnutia uviedol, že dňa 21.04.2022 predložil žalobca mesačný výkaz poistného a príspevkov za obdobie marec 2022, podľa ktorého bol povinný odvieť poistné a príspevky spolu v sume 10 295,86 Eur, a v ktorom bol deň výplaty príjmov (deň splatnosti poistného a povinných príspevkov) určený na deň 30.04.2022.

7. K námietke toho, že pohľadávka vznikla pred reštrukturalizáciou žalovaný uviedol, že splatnosť dlžnej sumy poistného a povinných preddavkov vznikla voči dlžníkovi po začatí reštrukturalizačného konania teda po 13.04.2022 a z uvedeného dôvodu tak pohľadávka nebola v reštrukturalizácii uplatnená prihláškou pretože v zmysle ust. § 120 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii sa takáto pohľadávka do konania neprihlasuje.

II.

Správna žaloba

8. Včas podanou správnu žalobou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného číslo : XXXX-X/XXXX-A. zo dňa 17.01.2023 ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa číslo : XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 05.09.2022. V žalobe namietal nesprávne právne posúdenie a porušenie jeho ústavného práva vlastníť majetok a práva podnikat', nakoľko napadnuté rozhodnutie v spojení s prvostupňovým rozhodnutím priamo zasahuje do jeho majetkovej sféry, pretože mu v rozpore so zákonom prikazuje zaplataenie poistného - žalobné námietky - § 191 ods. 1 písmeno c) SSP. Spolu

s podanou žalobou žiadal súd o priznanie odkladného účinku správnej žalobe, a tiež o nariadenie pojednávania.

9. Pokiaľ ide o námietku nesprávneho právneho posúdenia (§ 191 ods. 1 písmeno c) SSP), v nej žalobca uviedol, že na rozdiel od žalovaného zastáva rozdielny právny názor o otázke momentu vzniku poistného. Žalovaný považuje pohľadávku za prednostnú, vzniknutú po začatí reštrukturalizačného konania, t.j. že sa na ňu nevzťahujú účinky začatia reštrukturalizačného konania avšak žalobca namieta, že pohľadávka vznikla pred začatím reštrukturalizačného konania, t.j. že ju bolo nevyhnutné prihlásiť do reštrukturalizácie a v dôsledku jej neprihlásenia nastúpili účinky nevymáhateľnosti podľa ust. § 120 ods. 1 druhej vety v spojení s ust. § 155 ods. 2 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Pre posúdenie režimu konkrétnej pohľadávky z hľadiska jej uplatnenia v reštrukturalizácii sú relevantné ustanovenia § 120 ods.1 a § 120 ods.2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, pričom významným pre ich interpretáciu sa stala novela zákona o konkurze a reštrukturalizácii vykonaná zákonom číslo 377/2016 Z.z., ktorá doplnila s účinnosťou od 01.03.2017 ustanovenia § 120 ods.2 o štvrtú vetu v znení : „vznikom pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih, keď dlžník bol oprávnený plniť takúto pohľadávku.“ Žalobca považuje moment vzniku pohľadávky za rozhodujúce diferencné kritérium, t.j. či tento nastal pred dňom začatia reštrukturalizačného konania alebo po tomto dni. Pre posúdenie otázky vzniku pohľadávky je v zmysle zásady „lex specialis derogat lex generalis“ potrebné použiť zákon o konkurze a vyrovnaní a nie zákon o sociálnom poistení. Žalobca posudzuje pohľadávku poistného za pohľadávku, ktorá vznikla z verejnoprávneho vzťahu a moment vzniku pohľadávky za moment, kedy bol prvý krát oprávnený pohľadávku plniť, t.j. 01.04.2022 . Zároveň konštatoval, že pre posúdenie momentu vzniku poistného sú relevantné skutkové okolnosti, nie moment jeho splatnosti ani vydania či právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo poistné predpísané. Podľa názoru žalobcu skutkové deje, z ktorých poistné vyplýva v celom rozsahu nastali pred začatím reštrukturalizačného konania. Žalobca poukázal na rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžsk/110/2020 zo dňa 12.01.2023, rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžsk/31/2021 zo dňa 25.05.2022, rozsudok veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Vs/3/2020 zo dňa 27.01.2021, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžf/23/2011 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 28Sa/10/2021 zo dňa 18.08.2021 a tým aj na princíp legitímneho očakávania, ktorý je súčasťou princípu právnej istoty, ktorý zahŕňa aj predvídateľnosť postupov a rozhodnutí orgánov verejnej moci. Žalobca žiadal súd o zrušenie rozhodnutia žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového orgánu a vrátenie veci na ďalšie konanie a rozhodnutie, ako aj o právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

III.

Vyjadrenie žalovaného

10. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 24.03.2023 poukázal na to, že lehotu v ktorej je zamestnávateľ povinný odvieť poistné ustanovuje § 143 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., podľa ktorého poistné je splatné v deň určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca. Rovnaká lehota splatnosti je určená podľa § 28 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. aj pre určenie splatnosti povinných príspevkov, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ.

11. Dňa 21.04.2022 prijala Sociálna poisťovňa od žalobcu elektronicky mesačný výkaz poistného a príspevkov za mesiac marec 2022, v zmysle ktorého bol žalobca povinný odvieť sumu 10 295,86 Eur, pričom ako deň výplaty uviedol dátum 30.04.2022. Žalovaný má za to, že poistné a povinné príspevky za mesiac marec 2022 vo výške 10 295,86 Eur boli teda splatné dňa 30.04.2022.

12. Podľa žalovaného ak neboli poistné a povinné príspevky zaplatené v lehote splatnosti, stávajú sa pohľadávkou Sociálnej poisťovne priamo zo zákona o sociálnom poistení číslo 43/2004 Z.z. a to uplynutím zákonom stanovenej lehoty ich splatnosti priamo zo zákona a pokiaľ plynie lehota splatnosti odvádzateľ poistného a povinných príspevkov sa stáva dlžníkom až po uplynutí lehoty splatnosti. Ak by to tak nebolo, bol by odvádzateľ poistného dlžníkom už prvý deň kalendárneho mesiaca, a teda bol by dlžníkom permanentne a Sociálna poisťovňa by mala povinnosť ho viesť v Zozname dlžníkov, aj keď mu plynie lehota na zaplatenie.

13. Žalovaný ďalej zastáva názor, že predmetná pohľadávka je pohľadávkou prednostnou podľa § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z., nakoľko vznikla až počas reštrukturalizačného konania, pohľadávka na

poistnom vznikla až dňa 01.05.2022, a preto bol postup prvostupňového správneho orgánu správny, ak predpísala Sociálna poisťovňa, pobočka Spišská Nová Ves žalobcovi poistné rozhodnutím zo dňa 05.09.2022. Je toho názoru, že pohľadávky na poistnom a povinných príspevkoch vznikajú až márnym uplynutím splatnosti, teda okamihom, kedy bol oprávnený plniť pohľadávku na poistnom a povinných príspevkoch.

14. Žalovaný s návrhom žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žaloby nesúhlasil.

IV.

Odklad vykonateľnosti

15. O návrhu žalobcu na priznanie odkladného účinku rozhodol právny predchodca Správneho súdu v Košiciach - Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 3Sa/5/2023 – 37 zo dňa 17.04.2023 tak, že správnej žalobe priznal odkladný účinok nakoľko mal za to, že vzhľadom na žalobcom osvedčenú ekonomickú situáciu by okamžitý výkon rozhodnutia žalovaného predstavoval pre žalobcu závažnú ujmu.

V.

Replika žalobcu

16. Žalobca v replike zo dňa 06.06.2023 zotrval na podanej žalobe a odkázal na ňu. Poukázal na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Ssk/17/2022 zo dňa 29.03.2023, ktorým kasačný súd zamietol kasačnú sťažnosť žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 28Sa/10/2021 zo dňa 18.08.2021, na ktorý žalobca poukazoval aj v správnej žalobe a v ktorom kasačný súd konštatoval, že právny názor v kasačnej sťažnosti sa zakladá na starších právnych názoroch judikatúry a poukázal na svoj rozsudok sp. zn. 9Sžsk/31/2021, v ktorom konštatoval, že po novele Zákona o konkurze a reštrukturalizácii účinnej od 01.03.2017 nemôžu tieto právne názory obstať. Poukázal tiež na skutočnosť, že k rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Obdo/41/2019 zo dňa 10.12.2020, na ktorý poukazoval žalovaný sa vyjadril Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 9Sžsk/31/2021 zo dňa 25.05.2022, v odôvodnení ktorého bolo ustálené, že nakoľko mzda je splatná zásadne za mesačné obdobie pozadu, a teda - kedykoľvek po uplynutí kalendárneho mesiaca a zákonník práce neustanovuje, že by zamestnávateľ nemohol zamestnancovi vyplatiť mzdu aj skôr, a tým konštatoval, že zrážku poistného zo mzdy zamestnávateľa môže zamestnávateľ vykonať aj pred výplatným termínom a odviesť aj poistné. Poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 17.04.2023 sp. zn.: 3Sa/7/2022, ktorý sa v odôvodnení svojho rozhodnutia stotožnil s právnym názorom Najvyššieho správneho súdu v jeho rozhodnutí pod sp. zn.: 9Sžk/31/2021 zo dňa 25.05.2022 ako aj s právnym názorom Krajského súdu v Banskej Bystrici uvedenom v rozsudku pod sp. zn.: 28Sa/10/2021 zo dňa 18.08.2021 ohľadom rozlišovania vzniku a splatnosti pohľadávky a posúdenia vzniku pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu.

VI.

Duplika žalovaného

17. Žalovaný na obsah uvedený v replike žalobcu ani napriek výzve súdu nereagoval.

VII.

Relevantná právna úprava

18. Podľa § 231 ods. 1 písmeno f) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „Zákon o sociálnom poistení“), zamestnávateľ je povinný predkladať pobočke 1. výkaz poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac v lehote splatnosti ním odvádzaného poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie s uvedením dňa, ktorý je určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca, v členení na jednotlivých zamestnancov a

na nemocenské poistenie, starobné poistenie a starobné dôchodkové sporenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti, financovanie podpory a rezervný fond solidarity a predkladať na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne podklady na zistenie správnej sumy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, s určením fyzickej osoby, ktorá plní povinnosti voči Sociálnej poisťovni a 2. opravný výkaz poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac, ak zistí, že vo výkaze podľa prvého bodu uviedol nesprávne údaje, najneskôr do právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo predpísané dlžné poistné na základe výkazu podľa prvého bodu.

19. Podľa § 120 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia, ak tento zákon neustanovuje inak, právo uplatňovať svoje nároky počas reštrukturalizácie majú len veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným týmto zákonom prihlásili svoje pohľadávky. Ak sa tieto nároky v reštrukturalizácii riadne a včas neuplatnia prihláškou, právo vymáhať tieto nároky voči dlžníkovi v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zaniká.

20. Podľa ust. § 120 ods. 2 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia, pohľadávky, ktoré vznikli voči dlžníkovi počas reštrukturalizačného konania, pracovnoprávne nároky, na ktoré nárok vznikol za obdobie kalendárneho mesiaca, v ktorom došlo k začatiu reštrukturalizačného konania, odmena správcu a nepeňažné pohľadávky sa v reštrukturalizácii neuplatňujú prihláškou (ďalej len „prednostné pohľadávky“). Na prednostné pohľadávky nepôsobia účinky začatia reštrukturalizačného konania ani sa nezahŕňajú do reštrukturalizačného plánu, ibaže s tým ich veritelia súhlasia. Vznikom pohľadávky zo súkromnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih vzniku práva na plnenie podľa § 488 Občianskeho zákonníka bez ohľadu na to, či už nastal čas plnenia. Vznikom pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih, keď dlžník bol prvýkrát oprávnený plniť takúto pohľadávku.

21. Podľa § 129 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, suma poistného na nemocenské poistenie, suma poistného na starobné poistenie, suma poistného na invalidné poistenie, suma poistného na úrazové poistenie, suma poistného na garančné poistenie, suma poistného na poistenie v nezamestnanosti a suma poistného do rezervného fondu solidarity (ďalej len "poistné") sa určujú percentuálnou sadzbou z vymeriavacieho základu dosiahnutého v rozhodujúcom období (ďalej len "vymeriavací základ").

22. Podľa § 138 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, vymeriavací základ zamestnanca, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť uvedenú v § 3 ods. 1 písm. a), je príjem plynúci z tejto zárobkovej činnosti okrem príjmov, ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené podľa osobitného predpisu, 7) príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré platí zamestnávateľ za zamestnanca. Vymeriavací základ zamestnanca je aj podiel na zisku vyplatený obchodnou spoločnosťou alebo družstvom zamestnancovi bez účasti na základnom imaní tejto spoločnosti alebo družstva. Vymeriavací základ zamestnanca, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť uvedenú v § 3 ods. 2 a 3, je príjem plynúci z tejto zárobkovej činnosti okrem príjmov, ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené podľa právnych predpisov štátu, podľa ktorých sa tento príjem zdaňuje.

23. Podľa § 139 ods. 1 zákona o sociálnom poistení rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 a ods. 2 druhej vete je kalendárny mesiac, za ktorý platí poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti. Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 prvej vete, okrem fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, je obdobie podľa § 139b ods. 2. Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 prvej vete, ktorý je fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru a vymeriavacieho základu zamestnávateľa podľa § 138 ods. 8 písm. b), je obdobie trvania tohto právneho vzťahu.

24. Podľa § 143 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, poistné, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ, je splatné v deň určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca. Ak je výplata týchto príjmov pre jednotlivé organizačné útvary zamestnávateľa rozložená na rôzne dni, poistné je splatné v deň poslednej výplaty príjmov zúčtovaných za príslušný kalendárny mesiac. Ak nie je taký deň určený, poistné je splatné v posledný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa

platí poistné. Ak deň splatnosti poistného pripadne na sobotu a na deň pracovného pokoja, poistné je splatné v najbližší nasledujúci pracovný deň.

25. Podľa § 144 ods. 1,2 zákona o sociálnom poistení (1) sociálna poisťovňa predpíše poistné fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné, ak táto osoba neodviedla poistné vôbec alebo ak ho odviedla v nesprávnej sume. Ak suma dlžného poistného v úhrne je nižšia ako 5 eur, sociálna poisťovňa dlžnú sumu nepredpíše. (2) Ak zamestnávateľ na výzvu sociálnej poisťovne nepredloží podklady potrebné na zistenie správnej sumy poistného, sociálna poisťovňa môže predpísať poistné na základe dokladov zamestnávateľa za predchádzajúce obdobie alebo na základe podkladov iného zamestnávateľa s činnosťou obdobného charakteru. Druhá veta odseku 1 platí rovnako.

VIII.

Konanie pred správnym súdom

26. Dňa 01.06.2023 nadobudol účinnosť zákon č. 151/2022 Z.z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý dňom svojej účinnosti zriadil Správny súd v Košiciach. Účinnosťou zákona výkon súdnictva prešiel od 01.júna 2023 z Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove na Správny súd v Košiciach vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.júna 2023 daná právomoc správnych súdov.

27. Súd na základe žiadosti žalobcu nariadil pojednávanie na deň 30.11.2023, na ktorom vo veci rozhodol v neprítomnosti žalovaného, ktorý sa včas a riadne ospravedlnil a v prítomnosti zástupcu žalobcu. Ten vo svojom prednese zotrval na správnej žalobe a všetkých argumentoch v nej uvedených.

IX.

Právny názor správneho súdu

28. Predmetom tohto konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým tento zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa - Sociálnej poisťovne, pobočky Košice číslo: XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 05.09.2022. Z obsahu žaloby je teda zrejmé, že žalobca namieta nesprávne právne posúdenie veci (žalobný dôvod podľa § 191 ods. 1 písmeno c) SSP) z dôvodu nesprávneho posúdenia dátumu termínu splatnosti poistného a príspevkov.

29. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa SSP je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenia správneho orgánu sú takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

30. Správny súd preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného ako i správneho orgánu prvého stupňa tiež konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podanej žaloby a po oboznámení sa s administratívnym spisom dospel k záveru, že je žaloba žalobcu dôvodná a preto je namieste zrušiť napadnuté rozhodnutie, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa.

31. Z obsahu žaloby a z obsahu napadnutého rozhodnutia možno vyvodit', že medzi účastníkmi konania bola v podstate spornou tá skutočnosť, či pohľadávka na poistnom za obdobie mesiaca marec 2022 je pohľadávkou, ktorá vznikla pred začatím reštrukturalizačného konania alebo je pohľadávkou, ktorá vznikla počas reštrukturalizačného konania.

32. K vznesenej námietke nesprávneho právneho posúdenia súd uvádza, že táto námietka je dôvodná a zakladá dôvod na zrušenie napadnutého ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa. Súd má za to, že žalovaný zistený skutkový stav nesprávne právne posúdil. V tejto veci bol podstatný pre posúdenie dôvodnosti žaloby okamih vzniku pohľadávky a okamih splatnosti pohľadávky.

33. Súd sa stotožňuje s právnym názorom žalobcu o tom, že v prípade poistného za mesiac marec 2022 sa jedná o pohľadávku, ktorá vznikla dňa 01.04.2022 (išlo o poistné a povinné príspevky za mesiac marec 2022), t.j. pred reštrukturalizáciou, ktoré uznesenie o začatí reštrukturalizácie sp. zn. 30R/1/2022 zo dňa 13.04.2022 bolp zverejnené v Obchodnom vestníku pod č. 76/2022 dňa 21.04.2022 s právnymi účinkami zverejneného uznesenia dňa 22.04.2022 (§ 113 ods.3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii). Žalovaný (prvostupňový správny orgán) si teda mal pohľadávku na poistnom a povinných príspevkoch za mesiac marec 2022 prihlásiť do reštrukturalizácie, a teda na predmetný prípad bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 120 ods. 1 Zákona o konkurze s tým, že pre posúdenie, či ide o pohľadávku, ktorá vznikla pred reštrukturalizáciou alebo počas reštrukturalizácie je potrebné posúdiť okamih vzniku pohľadávky podľa pravidla upraveného v ustanovení § 120 ods. 2 posledná veta Zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

34. V zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 120 ods. 2 Zákona o konkurze, posledná veta, vznikom pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih, keď dlžník bol prvýkrát oprávnený plniť takúto pohľadávku.

35. V zmysle Zákona o konkurze a reštrukturalizácii je okamih vzniku pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu viazaný výlučne na oprávnenie ju zaplatiť. Teda nie na skutkové okolnosti, ktoré zakladajú veriteľovi právo predpísať poistné, ale na oprávnenie zaplatiť poistné na strane povinného.

36. Podľa žalobcu konkurzný zákon tento moment vzniku pohľadávky presunul oproti zákonu o sociálnom poistení, preto vznik pohľadávky treba viazať na moment, kedy sú známe všetky skutočnosti pre určenie výšky poistného, ktorá skutočnosť oprávňuje zamestnávateľa zaplatiť poistné.

37. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe tvrdil, že poistné a povinné príspevky sa stávajú pohľadávkou Sociálnej poisťovne až márnym uplynutím ich splatnosti. Poukázal pritom na rozhodnutia súdov vydaných v rokoch 2010, 2011, v ktorých súdy podali výklad zákona o sociálnom poistení k otázke vzniku pohľadávky žalovanej na poistnom (pred novelizáciou § 120 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii zákonom č. 377/2016 Z.z.), v zmysle ktorého pohľadávka poisťovne voči zamestnávateľovi vznikne až potom, ako zamestnávateľ dobrovoľne nezaplatí a neodvedie poistné, teda až dňom, kedy márne uplynula lehota na zaplatenie poistného, teda až po jeho splatnosti. Poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/41/2019 zo dňa 10.12.2020 od právneho záveru ktorého sa však Najvyšší správny súd Slovenskej republiky odchýlil v rozhodnutí sp. zn. 9Sžsk/31/2021 zo dňa 25.05.2022.

38. Takáto argumentácia žalovaného však nemohla v konaní obstáť práve z toho dôvodu, že zákon č. 7/2005 Z. z. novelizáciou zákonom č. 377/2016 Z. z. účinnom od 1.3.2017 zaviedol osobitnú právnu konštrukciu momentu vzniku pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu, keď momentom vzniku pohľadávky je okamih, keď dlžník bol prvýkrát oprávnený plniť túto pohľadávku. Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 377/2016 Z. z., účelom tejto novelizácie bolo zamedziť nesprávnym záverom, že do reštrukturalizácie sa so svojimi pohľadávkami majú prihlasovať len takí veritelia, ktorí v čase povolenia reštrukturalizácie majú pohľadávky splatné a tie, ktoré nie sú splatné sa do reštrukturalizácie majú prihlasovať ako pohľadávky, ktorých vznik je viazaný na podmienku. Podľa tejto dôvodovej správy „splatnosť pohľadávky však nie je podmienkou vzniku pohľadávky, a teda správny postup pre rozlíšenie starého a nového dlhu, sú výlučne skutkové okolnosti vzniku pohľadávky“. Preto vznikom pohľadávky zo súkromnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih vzniku práva na plnenie (§ 488 Občianskeho zákonníka) bez ohľadu na to, či už nastal čas plnenia (t. j. splatnosť) a vznikom pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih, keď dlžník bol prvýkrát oprávnený plniť takúto pohľadávku, v tomto prípade od 01.04.2022 (išlo o poistné a povinné príspevky za mesiac marec 2022).

39. Celá argumentácia žalovaného je tak postavená na úprave a výklade ustanovení zákona o sociálnom poistení bez toho, aby reflektovala na tú skutočnosť, že v prípade, že je dlžník v reštrukturalizácii je potrebné vznik pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu posúdiť odlišne, a to podľa § 120 ods. 2 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii k momentu, kedy je dlžník oprávnený pohľadávku zaplatiť a nie podľa zákona o sociálnom poistení.

40. Súd má za to, že argumentácia, že poistné nie je pohľadávkou až do márneho uplynutia splatnosti by bola popretím zmyslu a účelu úpravy obsiahnutej v § 120 ods. 2 zákona o konkurze.

41. Podľa § 129 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení suma poistného sa určuje percentuálnou sadzbou z vymeriavacieho základu dosiahnutého v rozhodujúcom období, pričom vymeriavacím základom podľa § 138 ods. 1 zákona o sociálnom poistení je príjem zamestnanca a podľa § 139 ods. 1 zákona o sociálnom poistení rozhodujúcim obdobím na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca (zamestnávateľa) je kalendárny mesiac, za ktorý sa platí poistné. Splatnosť poistného je upravená v § 143, pričom podľa odseku 1, prvá veta je poistné splatné do ôsmeho dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa platí poistné a podľa odseku 2 poistné, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ, je splatné v deň určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca, pričom ak taký deň nie je určený, poistné je splatné posledný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa platí poistné. Z týchto ustanovení plynú rozhodné skutočnosti, ktoré musia byť naplnené, aby bolo možné určiť výšku poistného v súlade so zákonom. Predovšetkým musí byť známy vymeriavací základ zamestnanca, ktorý možno presne určiť až po uplynutí kalendárneho mesiaca, za ktorý sa platí poistné. Zamestnávateľovi nebráni žiadne z týchto ustanovení zákona o sociálnom poistení a ani žiadne iné ustanovenie zákona o sociálnom poistení v tom, aby zaplatil poistné pred jeho splatnosťou. Nebráni mu v tom ani znenie § 143 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, ktoré upravuje čas splatnosti poistného. Vychádzajúc z článku 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá, možno uzavrieť, že zamestnávateľovi nič právne a ani skutkovo nebráni správne určiť a zaplatiť poistné a príspevky ihneď po uplynutí mesiaca, za ktorý sa poistné platí, a to aj bez predloženia výkazu poistného (žalobca vo výkaze uviedol deň splatnosti poistného a povinných príspevkov za mesiac marec 2022 deň 30.04.2022). Z doslovného znenia § 120 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, teda gramatickým výkladom možno dospieť jednoznačne k tomu, že vznik pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu je viazaný výlučne na oprávnenie povinného pohľadávku zaplatiť. Ani výkladom z účelu zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ktorým je dosiahnuť čiastočné uspokojenie veriteľov v reštrukturalizácii vo vyššej miere, ako by tomu bolo v konkurze a súčasne umožniť dlžníkovi sanáciu poskytnutím súdnej ochrany pred starými dlhmi, za tým účelom oddeliť staré dlhy od dlhov, ktoré vzniknú počas reštrukturalizácie, nemožno dospieť k inému ako k tomu, že akonáhle možno v súlade s príslušnou verejnoprávnou úpravou určiť výšku pohľadávky, je povinný subjekt oprávnený ju zaplatiť, a teda v zmysle § 120 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii je tento okamih potrebné považovať za vznik pohľadávky na účely zákona o konkurze a reštrukturalizácii a na posúdenie otázky, či žalovaná mala alebo nemala oprávnenie pohľadávku voči dlžníkovi v reštrukturalizácii počas reštrukturalizácie uplatniť inak ako prihláškou do reštrukturalizácie. Navyše celá argumentácia žalovanej je postavená na úprave a výklade ustanovení zákona o sociálnom poistení bez toho, aby reflektovala na tú skutočnosť, že v prípade, že je dlžník v reštrukturalizácii je potrebné vznik pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu posúdiť odlišne a to podľa § 120 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Argumentácia, že poistné nie je pohľadávkou až do márneho uplynutia splatnosti by bola popretím zmyslu a účelu úpravy obsiahnutej v § 120 ods. 2 ZKR.

42. Z uvedeného vyplýva, že zamestnávateľ bol oprávnený zaplatiť poistné od 01. dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa poistné platí. V preskúmvanej veci to bolo odo dňa 01.04.2022.

43. Uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn.: 30R/1/2022 zo dňa 13.04.2022, zverejneným v Obchodnom vestníku dňa 21.04.2022 pod č. 76/2022 bolo začaté reštrukturalizačné konanie na žalobcu a uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn.: 30R/1/2021 zo dňa 13.05.2022, zverejneným v Obchodnom vestníku dňa 15.05.2022 pod č. 96/2022 bola povolená reštrukturalizácia žalobcu.

44. Podľa skutkových okolností v preskúmvanej veci má súd za to, že nejde ani o prípad, kedy by žalovaný nemal včas podklady pre prihlásenie pohľadávky do reštrukturalizačného konania, nakoľko reštrukturalizačné konanie bolo začaté voči žalobcovi 21.04.2022 (zverejnením uznesenia sp. zn.: 30R/1/2022 zo dňa 13.04.2022 o začatí reštrukturalizácie v Obchodnom vestníku) s právnymi účinkami dňa 22.04.2022 a reštrukturalizácia žalobcu bola povolená dňa 19.05.2022 (zverejnením uznesenia sp. zn.: 30R/1/2022 zo dňa 13.05.2022 o povolení reštrukturalizácie v Obchodnom vestníku), ako to uviedol súd vyššie. Žalobca predložil výkaz poistného za mesiac marec 2022 dňa 21.04.2022, t.j. pred začatím reštrukturalizačného konania. To znamená, že žalovaný mal včas podklady na to, aby

toto poistné prihlásil do reštrukturalizačného konania v stanovenej lehote – 30 dní odo dňa povolenia reštrukturalizácie.

45. Z vyššie uvedeného tak vyplýva, že išlo o pohľadávku, ktorá vznikla dňa 01.04.2022 pred začatím reštrukturalizačného konania, a ktorú žalovaný do reštrukturalizácie žalobcu neprihlásil, a preto žalovaný stratil oprávnenie počas reštrukturalizácie uplatňovať túto pohľadávku.

46. Žalovaný teda vec nesprávne právne posúdil, na základe čoho potom nerešpektoval ustanovenie § 120 ods. 1, prvá veta zákona o konkurze a reštrukturalizácii a napriek tomu, že toto ustanovenie mu bránilo uplatňovať pohľadávku, ktorá vznikla pred začatím reštrukturalizácie a nebola v reštrukturalizačnom konaní uplatnená prihláškou, tak urobil až napadnutým rozhodnutím.

47. Správny súd na základe uvedeného napadnuté rozhodnutie ako aj rozhodnutie, ktoré mu predchádzalo zrušil podľa § 191 ods. 1, písm. c) SSP, nakoľko vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

48. Na tomto mieste súd považuje za potrebné poukázať pokiaľ ide o rozlišovanie okamihu vzniku pohľadávky a okamihu splatnosti pohľadávky na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.: 28Sa/10/2021 zo dňa 18.08.2021 v spojení s rozsudkom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Ssk/17/2022 zo dňa 29.03.2023, s odôvodnením ktorého sa správny súd v plnom rozsahu stotožňuje, a na ktorý aj odkazuje. Otázkou vzniku pohľadávky na účely zákona o konkurze a reštrukturalizácii treba posudzovať predovšetkým podľa tohto zákona a až podporne podľa zákona o sociálnom poistení. Podľa § 120 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii po uvedenej novelizácii sa vznikom pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu rozumie okamih, keď bol dlžník prvýkrát oprávnený plniť takúto pohľadávku. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (Národná rada Slovenskej republiky, VII. volebné obdobie, tlač 247) zdôraznila, že sa ním rieši problém prameniari z toho, že v reštrukturalizácii nedochádza k zosplatneniu všetkých záväzkov dlžníka, a tak je dôležité rozlišovať ich vznik a splatnosť. To podľa zákonodarcu viedlo aplikačnú prax k nesprávnym záverom, že do reštrukturalizácie sa so svojimi pohľadávkami majú prihlasovať len takí veritelia, ktorí v čase povolenia reštrukturalizácie majú pohľadávky splatné. Splatenosť pohľadávky však nie je podmienka vzniku pohľadávky. Preto vznikom pohľadávky zo súkromnoprávneho vzťahu sa podľa navrhovateľa zákona mal rozumieť okamih vzniku práva na plnenie (§ 488 Občianskeho zákonníka) bez ohľadu na to, či už nastal čas plnenia (t. j. splatnosť), a vznikom pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu sa mal rozumieť okamih, keď dlžník bol prvýkrát oprávnený plniť takúto pohľadávku. Verejnoprávny charakter pohľadávky na poistné na sociálne poistenie je nesporný ani v doterajšej judikatúre. Taktiež okamihom vzniku pohľadávky a okamihom splatnosti pohľadávky sa zaoberal aj Najvyšší správny súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn.: 9Sžsk/31/2021 zo dňa 25.05.2022 s ktorého právnym názorom sa taktiež súd v plnom rozsahu stotožňuje a na neho odkazuje.

49. V novom konaní je správny orgán, ktorému bude vec vrátená na nové konanie a rozhodnutie viazaný, v zmysle ustanovenia § 191 ods. 6 SSP, právnym názorom súdu vysloveným v tomto rozsudku.

50. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP, podľa ktorého má právo na náhradu trov konania žalobca v prípade, že je celkom alebo sčasti úspešný. V tomto prípade bol žalobca celkom úspešný, preto mu správny súd priznal právo na náhradu dôvodne a účelne vynaložených trov konania a zaviazal žalovanú na ich zaplatenie. Výšku trov konania správny súd určí v samostatnom rozhodnutí, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá súdny úradník (§ 171 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť v lehote do jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia správneho súdu oprávnenému subjektu, podáva sa na Správny súd v Košiciach.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť

a) označenie napadnutého rozhodnutia,

- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). (§ 445 ods. 1 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne mu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1/ SSP odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g/ až i/ SSP sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP). Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Uvedená povinnosť neplatí, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c/ a d/,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci. (§ 449 ods. 1, 2 SSP).